

Sayı : 16225293 /
Konu : Cami, mescit ve Kur'an
kursu müstemilatı.

1 0.02.2014 * 1 1 3 0

.....VALİLİĞİNE
(Müftülük)

Maliye Bakanlığı ve Sayıştay Başkanlığı'nın uygun görüşü alınarak Başkanlığımızca hazırlanan "633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Ek 4 üncü Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 25/01/2014 tarihli ve 28893 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik hükümlerine göre;

- 1- Mülkiyet ve inşa bakımından her hangi bir ayırıma tabi tutulmaksızın Başkanlığımızın yönetimindeki cami, mescit ve Kur'an kurslarının eklentilerinde bulunan ve ticari faaliyette kullanılması öngörülen yerlerde din hizmetlerinin ruhuna aykırı olarak her hangi bir faaliyet yapılmayacaktır.
- 2- Her il ve ilçede mülki amirin onayı ile müftünün başkanlığında, bir vaiz, bir murakıp, bir imam-hatip ve il ve ilçede bulunan bir dernek başkanı veya vakıf temsilcisinden oluşan beş kişilik bir komisyon kurulacak ve komisyonda görev alacak vaiz veya murakıp olmaması halinde, bunların yerine geçecek üyeler din görevlileri olan imam-hatip veya müezzin-kayyımlar arasından belirlenecektir. Komisyon, salt çoğunlukla toplanıp üye sayısının oy çokluğu ile karar alacak ve bu komisyonun sekretarya hizmetleri müftülüklerce yürütülecektir.
- 3- Vakıf veya dernekler tarafından, mülkiyeti kamu kurum ve kuruluşları ile hazineye ait taşınmazlar üzerinde yaptırılan cami, mescit ve Kur'an kurslarının bir kısmında veya eklentisi ya da bütünleyici parçasında bulunan ticari faaliyette kullanılması ön görülen yerlerle ilgili olarak komisyonun görevleri aşağıda sayılmıştır.
 - a) Yönetmelik kapsamında kalan ve mülkiyeti kamu kurum ve kuruluşları ile hazineye ait taşınmazlar üzerinde bulunan cami, mescit ile Kur'an kurslarının bir kısmının eklentisinin ya da bütünleyici parçasının ticari faaliyetlerde veya dini faaliyetlerde kullanılmasını belirlemek.
 - b) Bu kısımları zorunlu hallerde Başkanlık hizmetlerine tahsis etmek, hangi amaçlarla ve hangi usul ve esaslara göre işletileceğine, işlettirileceğine ya da kiraya verileceğine karar vermek.
 - c) 02/08/2013 tarihinden önce mülkiyeti kamu kurum ve kuruluşları ile hazineye ait taşınmazların üzerinde yer alan cami, mescit ve Kur'an kurslarını, kendi kaynaklarıyla ve/veya toplanan bağış ve yardımlarla yaptıran dernek veya vakıfları belirlemek.
 - d) Söz konusu taşınmazların üçüncü kişilere işlettirilmesi veya kiralanması suretiyle elde edilen brüt hasılat tutarının, yüzde %10 u Başkanlık payı olarak ayrılır. Geriye kalan %90 ın 2/3 sinden az olmamak üzere öncelikli olarak gelirlerin elde edildiği cami, mescit ve Kur'an kurslarının ihtiyaçlarının giderilmesi şartıyla il veya ilçe sınırlarında bulunan diğer cami, mescit ve Kur'an kurslarının münhasıran yapımına, bakımına, onarımına ve işletilmesine (ısınma ve aydınlatma gibi) ilişkin giderler için kullanılmasına, geriye kalan miktarın ise tüzüklerinde veya vakfiye ya da vakıf senedinde belirtilen amaçlarda kullanılmak şartıyla ilgili dernek veya vakfa bırakılmasına karar vermek.
 - e) Bu taşınmazların ilgili dernek veya vakıf tarafından iktisadi işletme oluşturulmak suretiyle işletilmesi halinde ise elde edilen kurum kazancının, yüzde %10 u Başkanlık payı olarak ayrılır. Geriye kalan %90'ın 2/3 sinden az olmamak üzere öncelikli olarak gelirlerin elde edildiği cami, mescit ve Kur'an kurslarının ihtiyaçlarının giderilmesi şartıyla il veya ilçe sınırlarında bulunan diğer cami, mescit ve Kur'an kurslarının münhasıran yapımına, bakımına, onarımına ve işletilmesine (ısınma ve aydınlatma gibi) ilişkin giderler için kullanılmasına, geriye kalan miktarın ise tüzüklerinde veya vakfiye ya da vakıf senedinde belirtilen amaçlarda kullanılmak şartıyla ilgili dernek veya vakfa bırakılmasına karar vermek.
 - f) Dernek veya vakıfların ticari faaliyette kullanılması öngörülen yerlerden elde edilen gelirlerin ayrı bir hesapta toplanmasını ve bu hesap numaralarının müftülüğe bildirilmesini sağlamak.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 16225293 /

Konu : Cami, mescit ve Kur'an kursu müstemilatı.

-2-

4- Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen birinci grup taşınmazlar irtifak hakkı tesisine konu edilmemek şartıyla komisyon kararı doğrultusunda yetkili dernek veya vakıflarca işletilebilecek veya kiraya verilecektir.

Buna göre;

a) Bu taşınmazların işletilmesinden, işlettirilmesinden veya kiraya verilmesinden elde edilen gelirlerin yüzde onu Başkanlık payı olarak Başkanlığa aktarılacak, kalan kısmın en az üçte ikisi öncelikle gelirlerin elde edildiği cami, mescit ve Kur'an kurslarının münhasıran yapımı, bakımı, onarımı ve işletilmesine (ısıtma ve aydınlatma gibi) ilişkin giderlere harcanması şartıyla il veya ilçe sınırları içerisinde bulunan diğer cami, mescit ve Kur'an kurslarının münhasıran yapımına, bakımına, onarımına ve işletilmesine (ısıtma ve aydınlatma gibi) ilişkin giderler için kullanılmasına, geriye kalan miktarın ise tüzüklerinde veya vakfiye ya da vakıf senedinde belirtilen amaçlarda kullanılmak şartıyla ilgili dernek veya vakfa bırakılacaktır.

b) Başkanlığa aktarılacak payın hesabında; taşınmazların üçüncü kişilere işlettirilmesi veya kiralanması suretiyle elde edilen brüt hasılat tutarının, ilgili dernek veya vakıf tarafından iktisadi işletme oluşturulmak suretiyle işletilmesi halinde ise elde edilen kurum kazancının yüzde onu esas alınır.

c) Başkanlığa aktarılacak olan pay, ilgili dernek veya vakıf tarafından; taşınmazların üçüncü kişilere işlettirilmesi veya kiraya verilmesi hâlinde payın hesaplanmasına esas gelirin tahsilini takip eden ayın sonuna kadar, taşınmazın ilgili dernek veya vakıf tarafından iktisadi işletme oluşturmak suretiyle işletilmesi hâlinde ise geçici vergi beyannamesinin verildiği ayı takip eden ayın sonuna kadar ilgili müftülüklerle bildirilir ve müftülüklerce yapılan tahakkuk üzerine aynı süre içinde özel gelir kaydedilmek üzere Başbakanlık Merkez Saymanlığının T.C. Merkez Bankası nezdindeki TR750000100100000350121002 no'lu hesabına yatırılarak ödemeye ait dekontun birer sureti ilgili müftülüğe teslim edilir, ödeme dekontları müftülüklerce de Başkanlığımız Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilir.

5- Süresi içinde bildirildiği halde ödenmeyen veya eksik ödenen paylar müftülüklerce, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte takip ve tahsil edilmek üzere ilgili vergi dairelerine bildirilecektir. Süresi içinde bildirilmediği veya eksik bildirildiği tespit edilen paylara, bildirim yapılması gereken son günden tahakkuk ettirildiği güne kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında zam uygulanır ve bir ay içinde ödenmesi için ilgili vergi dairesin tarafından tebliğ edilir. Bu süre içinde de ödenmeyen paylar mezkur Kanun hükümlerine göre gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

6- Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ikinci grup taşınmazlar üzerinde bulunan ve ticari faaliyetlerde kullanılması öngörülen kısmının işletilmesi veya kiralanması işlemleri, müftülüklerce, 08/09/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca pazarlık usulü ile yapılacaktır. Elde edilen gelirin tamamı yukarıda belirtilen hesaba yatırılarak dekontun bir sureti aynı şekilde Başkanlığımız Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilecektir. Müftülüklerce kiraya verilecek taşınmazlarla ilgili Ek-3 kira sözleşmesi kullanılacaktır.

7- Dernek ve vakıflarca söz konusu hesaba aktarılan paylar ile il veya ilçe müftülükleri tarafından işletilen, işlettirilen veya kiraya verilen yerlerden elde edilen ödenekler genel bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir, diğer yandan Başkanlık bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine özel ödenek kaydedilecektir. Bu çerçevede cami, mescit ve Kur'an kursları ile bunların eklentisi ve bütünleyici parçalarının yapımı, bakımı, onarımı ve işletilmesine ilişkin (ısıtma, aydınlatma vb.) giderler ile 10/12/2013 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29 ncu maddesi çerçevesinde aynı amaçlarla kullanılmak üzere dernek veya vakıflara yardım yapılmasına ilişkin giderlerin karşılanmasında kullanılacaktır. Konu ile ilgili talepler, Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Diyanet İşleri Başkanlığı Bütçesinden Yardım Yapılması Hakkında Yönerge esaslarına göre yapılacaktır.

8- Dernek veya vakıflar tarafından ticari faaliyette kullanılması ön görülen yerlerin işletilmesi, işlettirilmesi veya kiraya verilmesine ilişkin iş ve işlemler, bu yerlerden elde edilen gelirler, yapılan harcamalar, müftülüklerce yapılan bildirimler ile tahakkuk ettirilen paylara ilişkin ödemelerin zamanında yapılıp yapılmadığı, elde edilen gelirlerin Kanun ve Yönetmelikte belirtilen amaca uygun olarak harcanıp harcanmadığı, il ve ilçe müftülüklerimiz ile gerektiğinde Başkanlıkça denetlenecek ve takip edilecektir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 16225293 /
Konu : Cami, mescit ve Kur'an
kursu müstemilatı.

-3-

- 9- Başkanlığımızca elde edilen ve halen banka hesaplarında tutulan gelirler genel bütçenin (B) işaretli cetveline özel gelir, diğer yandan Başkanlık bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine özel ödenek kaydedilecektir. Bu ödenek cami, mescit ve Kur'an kursları ile bunların eklentisi ve bütünleyici parçalarının yapımı, bakımı, onarımı ve işletilmesine ilişkin (ısıtma, aydınlatma vb.) giderler ile 10/12/2013 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29 ncu maddesi çerçevesinde aynı amaçlarla kullanılmak üzere dernek veya vakıflara yardım yapılmasına ilişkin giderlerin karşılanmasında kullanılacaktır. Bu kapsamda kaydedilen gelirler dernek ve vakıflardan gelen taleplere göre, Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Diyanet İşleri Başkanlığı Bütçesinden Yardım Yapılması Hakkında Yönerge esaslarına göre dağıtılacaktır.
- 10- Devlet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli Emlak Genel Müdürlüğü arasında 21/12/2006 tarihinde imzalanan Protokol Danıştay 13. Dairenin 10/02/2012 tarihli ve E. 2009/1632, K.2012/331 sayılı kararı ile iptal edilmiş olduğundan, cami ve mescitler ile müstemilatlarında bulunan baz istasyonlarının kaldırılmasıyla ilgili olarak yetkili dernek veya vakıf hukuki yolları başvuracaktır. Gerektiğinde Başkanlığımızca da müdahil olunabilecektir.
- İptal edilen Protokol ve 02/03/2007 tarihli ve B.02.1.DİB.74.06-022/2451 sayılı yazı uyarınca yapılan kira sözleşmeleri feshedilecek ve bundan böyle kira gelirleri Dini ve Sosyal Hizmet Vakfı'na gönderilmeyecektir.**
- 11- 02.08.2013 tarihinden önce mülkiyeti kamu kurum ve kuruluşları ile hazineye ait taşınmazlar üzerinde yer alan cami, mescit ve Kur'an kurslarını, kendi kaynaklarından ve/veya toplanan bağış ve yardımlarla yaptırıldığı komisyonca belirlenen dernek ve vakıfların listesi Ek-4 Forma, mülkiyeti kamu kurum ve kuruluşları ile hazineye ait taşınmazlar üzerinde yer alan cami, mescit ve Kur'an kurslarını, kendi kaynaklarından ve/veya toplanan bağış ve yardımlarla yaptırılanların dışında kalan ve müftülüklerce işletilecek veya kiraya verilecek taşınmazların listesi Ek-5 Forma yazılarak en geç 28 Şubat 2014 tarihine kadar Başkanlığımız Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.
- 12- Kamu kurum ve kuruluşları, Yönetmeliğin 3. Maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde tanımlanmıştır.
- 13- Konu ile ilgili herhangi bir tereddüt olması halinde zaman geçirilmeden Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğünden gerekli açıklama talep edilecektir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı

EKLER

- 1- 633 Sayılı Kanunun Ek 4 . Md. (1 sayfa)
- 2- Yönetmelik. (3 sayfa)
- 3- Taşınmaz Kira Sözleşmesi (3 sayfa)
- 4- Ek-4 ve Ek-5 Form (2 sayfa)

DAĞITIM

Valiliklere (İl Müftülüğü)

- Not: 1- Bu yazı ilçe müftülüklerine il müftülükleri tarafından ivedilikle gönderilecektir.**
2- Ayrıca yazı ve ekleri Başkanlığımız Web sitesinde yer alan Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü sayfasında yayınlanmıştır.